

Správa zo študijnej cesty - Blue Trip Norway

V dňoch 27.5. - 30.5.2015 sa dvaja študenti Gymnázia sv. Jána Zlatoústeho v Humennom spoločne s riaditeľom PaedDr. Emilom Jarošom zúčastnili študijného pobytu v Nórsku v rámci environmentálneho projektu Modré školy.

Naša cesta začala už v utorok 26. mája v neskorých večerných hodinách na železničnej stanici v Humennom. Po vyčerpávajúcej ceste vlakom do Bratislavy sme sa v skorých ranných hodinách presunuli autobusom na letisko do Schwechatu. Na letisku už na nás čakali pán Boris Striženec spolu s pani tlmočnicou a s ostatnými študenti zo Slovenska. Pre mnohých z nás to bola prvá cesta lietadlom, spojená s obavami. Po vzlietnutí lietadla sa začala naša dobrodružná cesta do Osla. Po pristáti na letisku v Osle sme sa presunuli do ubytovne Oslo Youth Hostel Haraldsheim. V prvý deň pobytu sme navštívili veľvyslanectvo Slovenskej republiky v Nórsku, kde nás privítal veľvyslanec, jeho excelencia František Kašický. Najprv sme len blúdili ulicami Osla, no nakoniec sme to našli – ambasádu Slovenskej republiky v Nórsku. Na prvý pohľad jednoduchý domček, ktorý v sebe skrýval tak veľa. Zazvonili sme pri bráne, a vo dverách nás nečakal nik iný ako pán veľvyslanec. Hneď po vstupe sme sa najprv po jednom podpísali a podali si s pánom veľvyslancom ruky. Na úvod nám ukázal svoju krátku prezentáciu o Nórsku a takisto rôzne zaujímavosti. Dozvedeli sme sa o Nóroch zopár nových vecí, napríklad aké sú ich tradičné národné jedlá, ktorým je predovšetkým karamelový syr a neodmysliteľnou súčasťou jedálneho lístka Nórov sú samozrejme ryby. Podobnou zaujímavosťou je aj ich jazyk, ktorý nie je na celom území rovnaký. Tak ako my, aj oni majú rôzne nárečia, podľa slov pána veľvyslanca, záleží, o ktorú časť územia ide. Veľmi nás prekvapilo aj to, ako nórski maturanti oslavujú ukončenie svojho štúdia na strednej škole, a to zapožičaním a prerobením si autobusu podľa ich predstáv. Veľmi nás zaujala aj jeho kancelária a miestnosť, kde občanom Slovenskej republiky, pri strate alebo odcudzení vedia na počkanie vybaviť náhradný pas, či občiansky preukaz. Nechýbalo ani zopár interiérových či exteriérových, no predovšetkým spoločných fotiek s jeho excelenciou pánom veľvyslancom. Jeho excelencia pán František Kašický, nám sám povedal, že veľa fotí a rád informuje slovenskú verejnosť o činnosti veľvyslanectva v Osle na svojej facebookovej stránke. Zmienil sa nám o aktivitách, ktoré slovenská ambasáda pripravuje. Následne nás aj pekne pohostil, čo nám samozrejme dobre padlo. Vysvetlil nám aj význam a poslanie Slovenského veľvyslanectva v Nórsku. Ani sme netušili, akú dôležitú úlohu zohráva slovenské veľvyslanectvo. Myslíme si, že jeho excelencia pán František Kašický je silná osobnosť, neplní len reprezentatívnu funkciu, ale je to človek ktorý má srdce na pravom mieste. Koho by už len napadlo že veľvyslanec vymení svoj reprezentatívny oblek za pracovné nohavice s bľúzou a zveľaďuje okolie veľvyslanectva. Potom sa na istý čas stal naším sprievodcom mestom Oslo a veľa nám o tomto peknom meste porozprával. V meste nás zaujal

spôsob akým mladý trávia svoj voľný čas. Nečakajte žiadne vysedávanie doma, ale aktívny športový život a príjemné pikniky s priateľmi. Nechýbala návšteva Vigelandovho parku, ktorý ročne navštívi viac ako milión návštevníkov. V parku je prezentované celoživotné sochárske dielo Gustáva Vigelanda (1869-1943). Sochy boli vytvorené medzi rokmi 1920 – 1943. Aj keď sa niekedy označuje nesprávne ako „Vigeland park“, nie je to samotný park, ale názov súsošia v parku Frogner. Sochársky park sa skladá zo sôch, rovnako ako z väčších štruktúr, ako sú mosty a fontány. Je to najväčší park v meste, a pokrýva 45 hektárov. Je zároveň aj najväčším svetovým sochárskym parkom, vyrobený jediným umelcom. Okrem prechádzky celým parkom, nechýbal ani umelecký zážitok vytvorený už spomínanými Vigelandovými sochami. Najpopulárnejšou zo sôch je socha tzv. malého nahnevaného chlapca, pri ktorom sa fotí veľa okoloidúcich turistov. Veľmi podobné to bolo aj v našom prípade, kde vzniklo taktiež zopár zaujímavých fotiek. Na samotnom vrchole parku nám bol poskytnutý pekný výhľad na okolie. V strede sa nachádzala honosná fontána, ktorú tvorilo šesť titánov, ktorí nesú honosnú misu, z ktorej sa leje voda. Vigelandov park nás veľmi zaujal a bola to súčasne nezabudnuteľná návšteva v hneď prvý deň nášho príchodu. Cestou späť sme si boli taktiež obzrieť palác, v ktorom sa odovzdávali Nobelove ceny za mier. Taktiež sme sa zastavili pred kráľovským palácom, kde nás zaujala čestná stráž, ktorá aj napriek našej snahe rozosmiať ju, hrdo strážila sídlo kráľa. Na pamiatku sme si spravili niekoľko fotiek. Obľúbené boli hlavne fotky so strážami, ktoré pravidelne pochodujú okolo paláca. Jednou z najtypickejších budov je aj budova radnice, ktorá sa hrdo týči už z diaľky. Zaujalo nás aj to, že Nóri jazdia na elektrických vozidlách. Tieto autá sú v Nórsku veľmi obľúbené, nórske zákony totiž oslobodzujú majiteľov týchto elektromobilov od platenia daní a parkovného, tak isto nabíjanie týchto automobilov je zadarmo. Dôkazom toho bolo to, ako si nabíjajú autá, videli sme ich asi na každom kroku. Toto bol dôkaz toho, ako veľmi si Nóri chráni a vážia svoje životné prostredie. Veľmi populárne sú v uliciach Osla aj potraviny s názvom Kiwi, ktoré sme mohli vidieť takisto takmer na každom kroku. V ďalší deň sme navštívili areál starého letiska v Osle, kde v minulosti začali prebiehať adaptačné opatrenia na prispôsobenie sa klimatickým zmenám (Nansenpark). Nový Nansen Park bol otvorený v septembri 2008. Uzavretím letiska v roku 1998 sa uvoľnila obrovská plocha krajiny. Veľké objemy hliny a kameňa boli presunuté do oblasti Fornebu za účelom zmeniť rovnú plochu letiska na krajinu s rôznymi priestorovými kvalitami. Rôzne časti Nansen Parku sú prepojené sieťou chodníkov, cyklotrás ako aj úzkym štrkom ciest. Znečistený areál bol vyčistený. Nóri sú známi svojou zeleno-modrou koncepciou, čiže nielen zeleň je dôležitá, ale aj voda. Práve tú sme obdivovali v rôznych potôčikoch, jazierkach a vodopádoch. Mnoho z tejto vody mala dažďový pôvod. Prešli sme takmer celým Nansen Parkom, pričom po celý čas nás sprevádzali traja Nóri zo spoločnosti NVE. Po veľmi dlhej a zaujímavej obchôdzke vonkajším areálom sme navštívili aj interiér budovy, kde nám Nóri predstavili plán výstavby parku a zároveň ukázali, aké zmeny sa v budúcnosti ešte budú realizovať. V popoludňajších hodinách sme navštívili múzeá nórskej

histórie, ktorá je skutočne bohatá a pre návštevníkov obzvlášť zaujímavá. Ako prvá bola návšteva múzea Fram, pomenovaného podľa lode Fram. Túto loď sme mohli obdivovať už po vstupe do samotného múzea. Pred obhliadkou nás čakalo krátke filmové predstavenie tejto lode a expedície, ktorá bola na tejto lodi uskutočnená. Nebola to len nejaká obyčajná loď, bola veľmi veľká, približne sto rokov stará a podľa nórskej histórie na nej Fridtjof Nansen viedol expedíciu na Severný pól. Neobdivovali sme ju len z tej vonkajšej strany ale mohli sme sa po nej dokonca aj prejsť. Mohli sme vidieť rôzne časti lode, ale aj rôzne predmety, ktoré sa na nej kedysi používali. Loď je 39 metrov dlhá a 11 metrov široká. V múzeu nechýbali popri lodi ani rôzne atrakcie. Už pri vstupe na nás čakal obchod so suvenírmí. Pre nás bola asi najzaujímavejšia tzv. strašidelná miestnosť, v ktorej nás ihneď po vstupe ovalil závan zimy a naozaj strašidelné zvuky. Našli sme tam aj umelo vytvorené figuríny mŕtvych kapitánov lode či menšie bludisko. Táto atrakcia v nás samozrejme vyvolala pocit strachu a vzrušenia. Vyskúšali sme si aj rôzne zábavné hry. Ako ďalšie sme navštívili múzeum Kon – Tiki, kde boli vystavené ďalšie staré nórske lode. Okrem lodí sme tam mohli vidieť aj podmorský svet či rôzne živočíchy typické pre túto krajinu ako je napríklad sob alebo ľadový medveď. Po obhliadke múzeí sme absolvovali krátku cestu loďou do inej časti mesta Oslo. Boli sme im za to samozrejme vďační a bola to pre nás ďalšia veľmi príjemná a nová skúsenosť.

Dôležitá bola aj návšteva spoločnosti NVE (partner Úradu vlády SR), kde sme prostredníctvom krátkej prezentácie predstavili projekt realizovaný na našej škole. Na našej škole sa realizoval projekt týkajúci sa zachytávania dažďovej vody a jej použitia na zavlažovanie. Súčasťou projektu bolo aj uskutočnenie projektu Deň vody, kde sme pozvali aj hostí z oblasti danej problematiky a to PaedDr. Slávku Ďžačovskú a Štefana Vaľa. Taktiež nám bol premietnutý dokumentárny film Klimatické zmeny, príčiny a opatrenia. Krátky kultúrny program spestril tento deň venovaný vode. Dúfame, že sa im náš projekt páčil a že bude podnetom aj pre ostatných. Následne nám krátkou názornou ukážkou porovnania klasickej a zelenej strechy Bent C. Braskerud demonštroval význam zelených striech pri zachytávaní návalových dažďových vôd. Návštevou slávneho Holmenkollenu (skokanský mostík) sa nám ponúkol 360 stupňový panoramatický pohľad na hlavné mesto Nórska Oslo, ako aj jeho okolitú prírodu. Nórsko je krajina, kde príroda a životné prostredie sú pre ľudí žijúcich v tejto krajine prioritou. Mohli sme sa o tom presvedčiť na každom kroku. Program študijného pobytu bol bohatý na aktivity, mali sme možnosť spoznať túto nádhernú krajinu a získať nových priateľov. Ani sme sa nenazdali a nastal čas vrátiť sa naspäť domov. Z letiska v Oslo sme lietadlom prileteli späť na letisko do Schwechatu, kde sme sa rozlúčili a plní zážitkov sme sa vrátili späť do nášho malebného mestečka Humenné, kde nás netrpezlivo čakali naši najbližší príbuzní.

Samuel Bacák, Lenka Kužmová, PaedDr. Emil Jaroš